

31 грудня, таке саме, як інші. Віха року. Шикарна вечеря в Поля. Усе буде досконале, зі смаком, дотепне, витончене, без котильйонів і серпантинів. І дивовижне, як зазвичай. Крім мене, Поль завжди запрошував людей, між собою незнайомих, та й сам він не дуже добре їх знав; ті, що проведуть разом лиш один вечір і точно більше ніколи не зустрінуться. Це його забавляло, пробуджувало цікавість. То все *bobo*^{*}, витіснена Полева частина – я не раз його так дражнила. Перевага цих вечірок у тому, що впродовж тих кількох годин не було прихованих мотивів, кожен лишався таким, яким є, яким хотілося бути, без жодних *a priori* чи суспільного тиску – невід'ємного атрибуту буржуазного життя у провінції. Усі знайомилися без задніх думок і без особливих очікувань, бо все тут підказувало, що ми більше ніколи не зустрінемося, хіба що якоїсь суботи під час шопінгу випадково перетнемося в місті.

* *Bobo* (від *bourgeois bohème*) – слово на позначення людини, яка походить із забезпеченого міського середовища, проте виявляє потяг до нон-конформізму й богемного мистецького життя. – Тут і далі примітки перекладачки.

Невеликим доважком до цього вечора, що дуже мене втішив, була присутність моєї старшої сестри Анни та її чоловіка, Людовіка. Я представила їм Поля незадовго після нашої першої зустрічі, й відтоді всі троє чудово між собою ладнали. Чи не вперше вони, попри свою звичку, не поїхали на Новий рік грітися на сонечку та вшанували нас своєю присутністю. Насправді це дуже тривожило мою гіперактивну сестру, яка завжди була на межі домашнього *burn out*. Та вона хотіла більшого. Людовік прагнув відпустки, під час якої можна «нічого не робити»; йому не хотілося бігати на всі ті зустрічі й активності у клубі, на які вона їх записувала. Минулої осені він стукнув кулаком по столу, хоча й любив мою сестру так само, як і в день їхнього знайомства. Більше не міг дивитися, як вона переливає з порожнього в порожнє, вона його виснажувала. У свої п'ятдесят років, з яких двадцять п'ять він прожив у шлюбі, йому хотілося трохи спокою. На мій превеликий подив, сестра спокійно це сприйняла й не намагалася сперечатися.

Цілковито вибита з рівноваги Анна мусила знайти, чим це компенсувати. Цьогорічні різдвяні свята перетворилися на театр трагікомічних ситуацій: вона поринула в царину, що раніше належала тільки мамі, тобто в організацію великої сімейної вечері 25 грудня. Дуже швидко вони почали сваритися, я ж пильнувала, аби залишатися якомога далі від усього цього. Тож вона приготувала бенкет, гідний американського різдвяного фільму! За будь-яку ціну чимось зайнятися – таким було кредо Анни. Відтоді вона нудилася, бо їхні з Людовіком троє дітей – молоді дорослі люди – одразу після десерту й подарунків утекли, аби матір не нависала. Я не здивувалася, коли вона запропонувала Полю взяти на себе кухню, а він не відмовився,

уникнувши потреби когось наймати для підготовки вечері. Поль обожнював приймати гостей, не переймаючись приготуваннями...

Я мала б тішитися й відчувати ентузіазм; на диво, усе було навпаки. Мало не захотілось загорнутися в піжаму, лягти на канапу й радісно сховатися там від вечірки. Тепер я багато, навіть дуже багато, думала про час, що минає, – занадто швидко, – і про те, чого я в житті досягла, а що втратила. Добігав кінця рік, у якому мені виповнилося сорок, рік, коли пора підбивати підсумки прожитої половини життя. Певно, це все пояснювало... Тож уперше я не дотрималася власних звичок щодо одягу. На попередніх новорічних вечірках я змагалася за оригінальність своїх кольорових суконь: то богемні, то гламурний вамп п'ятдесятих – усе суто для задоволення й розваги. Кинула останній погляд у дзеркало перед виходом, і на думку спало лиш одне слово: *похмуро*. Я з ніг до голови вбрана у чорне, як Мортіша із «Сімейки Адамсів», але руда й у штанях.

Вдалося припаркуватися біля башти Жанни д'Арк. Принаймні не доведеться йти через весь Руан по автівку. Поль жив угорі вулиці Жанни д'Арк, на останньому поверсі, у квартирі на сто п'ятдесят квадратних метрів, яку він повністю переробив. Ніколи не намагався переїхати в будинок – у цьому він плекав свої паризькі звички; його розраджувало життя в багатоповерхівці, що за два квартали від вокзалу! Це було питанням принципу – доволі сміховинним, до речі, – бо всі, хто його знали, навіть не сумнівалися: він не повернеться жити в Париж. Його квартира була шикарна, проте водночас доволі скромна. Поль

мав добре розвинений смак до красивих речей, витворів мистецтва й дизайнерських меблів, але він їх не колекціонував, ніколи не купував забагато. Та було декілька винятків: жінки, машини та кількість вина, що він наливав у келихи гостей.

Шампанське — до речі, чудове — текло рікою, вечеря на столі була довершена і неймовірно вишукана. Симпатична Полева супутниця на цій вечірці трохи забагато хихотіла, та я їй це пробачила — все одно ми більше ніколи її не зустрінемо. Поль проведе з нею декілька ночей, запросить на кілька вечер, а потім вона зникне, поступившись місцем іншій за декілька тижнів або максимум за декілька місяців. Поль швидко втомлювався. За ці вісімнадцять років, що я його знала, він постійно змінював одну жінку на іншу. У сорок дев'ять це вже здавалося безнадійним. Я раз у раз попереджала його про ризик перетворитися на гарненького парубка-стариганя, що викликало в ньому незмінну реакцію: гучний вибух сміху.

Єдиний мінус — мій сусід за столом. Коли я помітила його поміж інших двох десятків гостей, одразу ж кинула гнівний погляд на сестру: вона точно це підлаштувала. Її вдавано невинний вираз обличчя лише підтвердив мою інтуїцію. Довелося стриматися, щоб не вчепитися їй у горло. Вона без вагань скористалася джокером — дозвіл для наближених до Поля запросити гостя-сюрприз. Я цією можливістю ніколи так і не скористалася. Анна ж себе цього шансу не позбавила — мені на шкоду. Сестру дуже засмучувало, що я досі незаміжня, тож вона постійно намагалася знайти для мене «претендентів», як вона

їх називала. Оцей виявився колегою Людовіка, і я аж надто часто його зустрічала. Бачила його не раз у них вдома на вечерях, він завжди видавався мені симпатичним і не без шарму. Два роки тому я поступилася його залицанням. На свою голову! Він був і чудовим другом, і чудовим коханцем, але виявився справжнім нездарою. У цьому не мав собі рівних — будь-кого із суперників міг покласти на лопатки. Сестра так і не втямила, чому я різко поклала край тим стосункам. А з виразу обличчя цього кретина я зрозуміла, що вона шепнула йому, начебто зі мною ще не все втрачено. Я все натикалася на підозрілий погляд Поля, який помітив, мабуть, мою розгубленість, і мені вдалося йому пояснити, що й до чого, легенько кивнувши у бік свого сусіда, аж Поль мало не вдавився гребінцем. Аби не виходити з ролі досконалого господаря свята, він швидко себе опанував, але й далі поглядав на мене краєм ока.

Як я й думала, Анна взяла мене в облогу на кухні. Під час переміни страв вона запросила мене з собою. Я аж підстрибнула, бо нарешті з'явилася змога зробити перерву від залицань того дурня, що явно нічого не розумів...

— Отож, Рен... — почала вона солодкавим голосом.

Взяла мене за руку, замріяно похитуючи головою.

— Отож що? — пробуркотіла я.

Я вивільнилася, щоб налити собі келих червоного. Ну то й що, що змішую напої, мені треба було збадьоритись!

— Як тобі мій маленький сюрприз?

Замість подякувати, я злісно на неї глянула і підняла руку, немовби захищаючись.

— Задоволена собою?

Сестра заплескала в долоні, бо подумала, що мене потішила її обурка.

— У нього просто щелепа відвисла, коли він тебе побачив у цьому вбранні. Я й не думала, що ти маєш шкіряні штани... Дуже гарно! На тлі всього цього чорного одягу неможливо не помітити твоїх зелених очей...

Я витріщилася на неї.

— Ну ти даєш! Мушу тебе зупинити! Не вигадуй собі казна-чого! Нічого не буде!

Вираз надзвичайної радості на її обличчі змінився повним здивуванням.

— Чому? Тобі хіба неприємно його бачити?

— А ти як думаєш? Нагадую, що я вже йому якось піддалася! Дякую, дуже дякую!

Анна ображено набурмосилася й почала розкладати тарілки.

— Людовік попереджав, що ти щось таке мені скажеш. Я вибухнула сміхом.

— Обожаю свого зятя! Може, змінимо тему?

Ніби дівчинка, незадоволена тим, що ніхто не поступається їй забганці, вона глибоко зітхнула і знизала плечима.

— Допомога потрібна?

— Ні, — пробурмотіла сестра.

— То ти мене запросила на кухню лише для того, щоб дізнатися, чи твоя спроба побути свахою вдалася?

Вона облишила свій вигляд зневаженої діви й весело на мене глянула. Я знову розреготалася. Вона неповторна.

— Не могу повірити!

Я повернулася на своє місце за столом, зворушена добротою сестри, яка завжди все робила для того, аби її

маленький світ був щасливим. Її веселість була такою різною, що сусід навіть отримав мою найгарнішу усмішку.

23:54. Настрій поволі покращувався від бульбашок шампанського й легких розмов. Не обов'язково добре знати одне одного, щоб весело відсвяткувати Новий рік і проживати разом приємні миті. Полю завжди це вдавалося. Зрештою мені вийшло абстрагуватися від неприємного сусідства. Попри загальний добрий настрій, я раз по раз перевіряла телефон, запитуючи себе, чи не отримаю, попри наші взаємні обіцянки, його повідомлення. Собі ж я пообіцяла триматися й не відволікати його. Підстрибнула від звуку відкоркованого шампанського. Почувалася на диво далекою від цієї ейфорії, споглядала присутніх з усмішкою, але й із неабиякою меланхолією. Це на мене не схоже.

10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1... Усі підвелися. Пари почали цілуватися. Мій сусід, до якого явно повільно доходило, також наблизився. Мені вдалося приховати сумне зітхання й усміхнутися.

— Щасливого Нового року, Рен!

Він нахилився й поцілував мене, грубо схопивши за талію. Я відчула, що в руках завібрував мобільний, і швидко вирвалася.

— Вибач, маю відповісти.

Не дала йому й слова сказати у відповідь і відійшла, піднявши слухавку. То був він. Подумав про мене, не забув. Хоча ми й домовилися, що не варто намагатися одне одному додзвонитися цієї ночі. Я чудово розуміла, що він має інші справи, окрім як дзвонити мені посеред вечірки.